

[Thestrup.]

afgifter, som mit parti ikke var deltager i og følgelig ikke havde indflydelse på. Men jeg vil gerne sige, at vi værdsætter de bestræbelser, der er gjort for at få besparelser på finansloven. Når vi ikke kan stemme for de besparelser, der er foreslået på åndssvage- og børneforsorgens områder, er det, fordi vi er betænkelige ved at søge besparelserne netop på disse områder, hvor vi alle ved at der er betydelige mangler. Besparelserne på forsvarrets område kan vi heller ikke tage ansvar for, idet det ikke er os muligt at se, hvorledes disse besparelser vil indvirke på vort beredskab.

Efter vor opfattelse kunne og burde man have søgt besparelserne på andre områder, og jeg henviser her til de bemærkninger, vi har gjort i tillægsbetænkningen. Efter vor mening burde man have sparet de 16,1 mill. kr. til visse af de i statshusmandsloven omhandlede formål, ligesom man kunne have undgået udlåne af 20 mill. kr. til opførelse af arbejderboliger på landet. Også synshallerne kunne efter vor opfattelse have været sparet. Vi har yderligere nævnt, at der burde have været søgt besparelser gennem rationaliseringer af statsbanerne og ved nedlæggelse af de mindst rentable privatbaner og først og fremmest gennem en begrænsning af statens personaleudgifter ved at holde igen ved nyansættelser.

Jeg vil gerne takke finansministeren for oversigten vedrørende statens personale, som jeg bad om ved første behandling. Den giver mig anledning til følgende bemærkning. I oversigten — det er den, der hedder „Samlet oversigt over statens driftsudgifter fra 1964-65 til 1966-67 fordelt på hovedgrupper og udgifter“ — i denne oversigt, tabel 2 på side 3, er statens lønudgifter i 1966-67 opgjort til 7,5 milliarder kr. Det tilsvarende tal for 1961-62 er 3,8 milliarder kr., således som det fremgår af det økonomiske sekretariats oversigt over statsfinanserne for 1965 — det er tabel III K. Det vil sige, at statens lønudgifter er blevet næsten fordoblet på 5 år. Det svarer til en årlig stigning på ca. 16 pct. Vi kender jo prisstigningerne frem til januar 1966, hvor reguleringspristallet viste 116 mod 100 i januar 1963, og dette svarer til en årlig stigning i denne periode på 5 pct. Nu skal

lønningerne vel gerne stige hurtigere end priserne, ellers er der jo ingen velstandsforhøjelse, men forskellen mellem den årlige stigning i statens lønudgifter, de nævnte 16 pct., og prisstigningen, de nævnte 5 pct., er så stor, at det må give anledning til eftertanke.

I det notat fra det økonomiske sekretariat, som økonomiministeren forelagde for folketinget den 1. december 1965 i forbindelse med det offentlige investeringsprogram, fremhæves det, at den årlige produktionsstigning her i landet fra 1959 til 1964 udgjorde 5,5 pct. målt i faste priser, og det var en periode, hvor både ydre og indre betingelser for økonomisk fremgang var gunstige, og det økonomiske sekretariat mente ikke, at denne stigningstakt kunne fortsætte. Men hvis vi fremtidig lader de offentlige udgifter — og derunder de offentlige lønudgifter — stige væsentligt mere end produktionen, betyder det, at der bliver mindre plads til de private investeringer og det private forbrug. Det fremgår af den økonomiske årsoversigt 1965 — det er tabel 9 på side 77 — at skatternes og afgifternes andel i nationalindkomsten snart er ca. $\frac{1}{3}$. Med den fart, hvormed statens udgifter stiger i disse år, må man befrygte, at vi f. eks. i 1975 er nået op på, at halvdelen af nationalindkomsten går gennem de offentlige kasser. Det er et perspektiv, der maner til eftertanke. Det er ikke så mange år siden, at Bertel Dahlgaard udtalte, at 25 pct. måtte være grænsen.

Jeg vil gerne udtrykkelig understrege, at disse bemærkninger ikke vedrører spørgsmålet om højden af lønninger til de enkelte ansatte — det er klart, at staten må betale det samme, som man kan opnå på det private arbejdsmarked — men det er et spørgsmål om den totale udgift til lønninger og dermed også et spørgsmål om det totale antal ansatte i det offentlige tjeneste. Oversigten viser antallet af beskæftigede i den egentlige statsadministration, men den viser kun udviklingen over 2 år, ikke over en længere årrække, og jeg tror, det ville have værdi at få den over en længere årrække. Desuden viser den jo heller ikke antallet af ansatte, som staten lønner indirekte. Jeg er helt klar over, at man er i gang med at gøre dette op, og jeg tror, at det er meget vigtigt, at vi får en sådan